

Wystawa *Siarka — z piekła rodem* w Muzeum Geologicznym PIG

W dniu 03.12.2004 r., w trakcie obchodzonych w Państwowym Instytucie Geologicznym uroczystości bar-bórkowych, w Muzeum Geologicznym PIG otwarto nową wystawę, pt. *Siarka — z piekła rodem*. Pretekstem do zorganizowania wystawy czasowej było półwiecze odkrycia złóż siarki w Polsce.

Siarka jest pierwiastkiem chemicznym rozpowszechnionym w całym Układzie Słonecznym; występuje w przyrodzie w stanie wolnym oraz w związkach chemicznych, stanowiąc 0,7% wagowych globu ziemskiego. W skorupie ziemskiej występuje w stanie rodzimym i w wielu minerałach — siarczku, siarkosolach i siarczanach.

Zasoby siarki w Polsce są oszacowane na około 750 mln ton, co stanowi aż 30% rozpoznanych zasobów światowych. Zostały one odkryte w latach 1953–1976 przez profesora Stanisława Pawłowskiego (1910–1992) — pracownika Państwowego Instytutu Geologicznego.

Pierwszą kopalnią siarki w Polsce była, uruchomiona w 1957 r., KS *Piaseczno*, w której eksploatowano siarkę metodą odkrywkową. Pierwsza otworowa kopalnia siarki, *Grzybów*, powstała w 1966 r. i była pierwszą tego typu kopalnią w Europie.

W latach 80. ubiegłego wieku Polska zajmowała trzecie miejsce na świecie w wydobywaniu siarki. W rekordowym, 1981 r. wydobyto 5,05 mln ton siarki. Na przełomie lat 80. i 90. XX w., w wyniku pojawienia się na rynku dużej ilości siarki pochodzącej z odsiarczania ropy naftowej i gazu ziemnego oraz drastycznej obniżki cen tego surowca, koniunktura w światowym górnictwie siarki załamała się. Dzisiaj w Polsce działa tylko jedna kopalnia siarki, *Osiek*, w której stosowane są surowe reguły ochrony środowiska.

O tym wszystkim informuje wystawa. Jednak przede wszystkim poświęcona jest ona pięknu minerałów siarki. Na wystawie zgromadzono nie tylko okazy siarki rodzi-

mej, celestynu, kalcytu i gipsu, minerałów występujących w polskich, neogeńskich złożach siarki w zapadlisku przedkarpaccim, ale i siarczki — piryty, chalkopiryty, markasyt, galenę, sfaleryt i in. Ekspozycji towarzyszy scenografia imitująca kawernę skalną z kryształami siarki rodzimej.

Rozpoczynając uroczystość dyrektor naczelny PIG, prof. dr. hab. Leszek Marks przedstawił osiągnięcia instytutu w 2004 r. oraz wręczył nagrody i odznaczenia pracownikom instytutu. Następnie dr Izabela Ploch, zastępca kierownika Muzeum Geologicznego PIG, zaprezentowała wystawę, a uroczystego jej otwarcia dokonali goście honorowi: doc. dr hab. Katarzyna Pawłowska i sekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, główny geolog kraju, dr hab. Krzysztof Szamałek. Zaproszeni goście z dużym zainteresowaniem obejrżeli wystawę, podziwiając piękno unikatowych obecnie minerałów siarki i nowatorską scenografię. Szczególnie zainteresowany wystawą był poseł na sejm RP Władysław Stępień, który pracował w kopalniach siarki w rejonie Tarnobrzegu i tematyka poruszana na wystawie jest mu doskonale znana.

Na sukces wystawyłożył się trud wielu pracowników Muzeum Geologicznego PIG. Wyrazy uznania należą się pani artystce plastyk Agacie Olszyńskiej i pomagającej jej wolontariuszce Annie Woźniak. Nad merytoryczną stroną wystawy czuwali: Elżbieta Jackowicz, Izabela Ploch, Karol Sabath, Jolanta Smoleń i Krystyna Wołkowicz. Grafika jest przede wszystkim zasługą Moniki Krzeczyńskiej, a w pracach technicznych uczestniczyły również Bogumiła Giblewska, Irena Rakowicz-Pyd i Elżbieta Zdrojewska.

Wystawa będzie czynna do 20.06.2005 r. Zapraszamy do jej zwiedzania.

Włodzimierz Mizerski & Izabela Ploch
Serwis fotograficzny na str. 175

Wystawa *Siarka — z piekła rodem* w Muzeum Geologicznym PIG (patrz str. 112)

Ryc. 1. Otwarcie wystawy *Siarka — z piekła rodem*. Wstęgę przecinają główny geolog kraju, dr hab. K. Szamałek i doc. Katarzyna Pawłowska

Ryc. 2 i 3. Zwiedzających zachwycały różnorodnością swych form eksponowane na wystawie celestyny z kopalni w Machowie

Ryc. 4. Fragment ekspozycji. Wszystkie fot. M. Krzecińska